

7.21 Volitelné předměty

7.21.3 Čtenářské dílny

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
						1	1		1
						Volitelný	Volitelný		

Třída s upraveným vzdělávacím programem § 16									Celkem
Počet vyučovacích hodin za týden									
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
						1	1		1
						Volitelný	Volitelný		

Název předmětu	Čtenářské dílny
Oblast	Volitelné předměty
Charakteristika předmětu	Účelem těchto hodin je vybavení žáků dovedností třídit informace, získávat z nich to, co je pro žáka osobně a později i profesně důležité, schopnost odlišit podstatné od nepodstatného, orientovat se v tabulkách, v přehledech, v číselných údajích a také si umět poznatky a informace přehledně zpracovat. A především – dobře porozumět čtenému textu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Rozvoj dovedností: <ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalovat se v technice čtení při tichém čtení a aktivní plnění zadaných úkolů • Zdokonalit se ve studiu naučných textů a umět z nich získávat důležité informace, učit se rozlišovat mezi podstatným a nepodstatným • Naučit se orientovat v informacích, spojených s číselnými údaji, třídit je, hodnotit a porovnávat • Naučit se orientovat v tabulkách, příkladech, rozpisech hodin, učit se účelně sestavit informace

- Učit se pracovat podle instrukcí, návodů, rozumět přesně pokynům
- Učit se vyplňovat dokumenty

Hodiny by měla být komplexem různých činností, které jsou zaměřeny na čtenářské dovednosti jako komplex, ověřuje tedy všechny roviny (techniky čtení, vztah, porozumění, kreativita)

Některé metody pro rozvoj čtenářské gramotnosti

Brainstorming (bouře nápadů)

Žáci píší vše, co je k danému tématu napadne, nehodnotí se přesnost a správnost. Jde o to, aby si žáci vybavili co nejvíce informací. Mohou pracovat samostatně, ve dvojicích či ve skupinách.

Předvídání z klíčových slov.

Úkolem je ze slov, která jsou nabídnuta, odhadnout obsah textu, který budou číst, popř. mohou jeho část napsat

Kostka

Žáci mají za úkol popsat jev z několika úhlů pohledu. Každý bod psaní trvá 2-3 minuty, dle pokynů učitele

1. Popiš (Co vidíš?)
2. Porovnej, srovnej (Čemu se podobá, co ti to připomíná?)
3. Asociuj (Na co si při tom vzpomeneš, co ti to připomíná?)
1. Analyzuj (Řekni z čeho to je, z čeho se skládá, jak je to udělané.)
2. Aplikuj (Řekni, k čemu se to hodí, co bys s tím mohl dělat, jak se můžeme poučit?)
3. Argumentuj pro a proti (Zkus zaujmout nějaké stanovisko, použij argumenty pro jejich obhajobu.)

Čtení s otázkami.

Žáci pracují s textem ve dvojicích. Text si prohlédnou a dohodnou se, po jak velkých úsecích budou postupovat. Oba si tiše přečtou dohodnutou pasáž. Následně jeden žák předkládá druhému co nejvíce otázek k textu – takových, na něž lze najít v textu odpověď přímo (tzv. kontrolní otázky).Druhý žák odpovídá, může odpovědi přímo hledat v textu. Potom se role prostřídají.

Řízené čtení

Každý žák čte potichu sám, po přečtení dané části klade učitel otázky. Je praktické, pokud žáci sedí v kruhu, aby na sebe viděli. Učitel odpovědi neopravuje, nechá reagovat ostatní žáky.

Čtení metodou insert

Využívá se symbolů pro označení jednotlivých položek v textu. Žáci si tak v průběhu čtení vyznačují vztah k informacím, které jsou jim předkládány.

	<p>J - informace pro mě známá, to znám</p> <p>+ - nová informace, to jsem nevěděl (a)</p> <p>- - je v rozporu s tím, co jsem si myslel (a)</p> <p>? - nerozumím, chci se zeptat</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Čtenářské dílny • Český jazyk a literatura • Čtenářská gramotnost
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě • operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností • vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému • samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy • ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů • kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

	Kompetence komunikativní: <ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje • rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění • využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
	Kompetence sociální a personální: <ul style="list-style-type: none"> • účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce • podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají • vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
	Kompetence občanské: <ul style="list-style-type: none"> • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
	Kompetence pracovní: <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

	Kompetence digitální: <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít • získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu • vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků • využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce • chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání • předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky
Poznámky k předmětu	Jedná se o volitelný předmět, který si žáci mohou zvolit z nabízených povinně volitelných předmětů. Výuka povinně volitelných předmětů probíhá od 7. do 9. ročníku. Žáci si v každém ročníku vybírají nový předmět (v 7. ročníku jeden, v 8. ročníku dva) s tím, že v 9. ročníku jim jsou předměty dány (Finanční gramotnost a Čtenářská gramotnost).
Způsob hodnocení žáků	Hodnocení a klasifikace jsou specifikovány v kapitole Hodnocení výsledků vzdělávání žáků (způsoby a kritéria hodnocení).

ČTENÁŘSKÉ DÍLNY		7. / 8. ročník	
RVP výstupy	ŠVP výstupy	Učivo	
	<p>Žák hledá (s pomocí či částečně samostatně) v textu, tabulce, plánu jasnou či důležitou informaci</p> <p>Žák rozpozná s dopomocí či částečně samostatně hlavní myšlenku v textu</p> <p>Žák zkouší reprodukovat a interpretovat podstatné informace z jednoduchého textu</p>	<p>Získávání (nalezení informací)</p> <p>Zpracování informací</p>	

	<p>Žák se zkouší s dopomocí zamýšlet, jak se může příběh vyvíjet.</p> <p>Žák se učí posoudit text na základě svých zkušeností, daří se mu to s pomocí či částečně samostatně</p> <p>Žák správně spojí obrázek s textem, Obrázky řadí postupně podle přečteného textu, text vyjádří pomocí obrázků, vybere obrázek patřící k textu.</p> <p>Žák rozezná prózu od poezie</p>	Zpracování textu
--	---	------------------